

BELGIAN MOMO HERITAGE IN DANGER

Winksele, Nieuwe Steenweg 10

Architect: Paul Stevens

1933

Huis architect Paul Stevens

Het huis dat Paul Stevens in **1933** voor zichzelf en zijn gezin bouwde behoort tot de **vroege modernistische woningen** die in België tot stand kwamen. Het stamt uit dezelfde tijd als het huis van Leon Stynen in Antwerpen en het huis Dotremont van L.H. De Koninck in Ukkel. Het is een sterk op het landschap betrokken woning waarin diverse vroegmoderne inspiratiebronnen te herkennen zijn: elementen van Wright, Perret, Le Corbusier, Neutra en het traditionele Japanse interieur. Stevens bracht deze invloeden evenwel op een persoonlijke wijze tot synthese binnen een zorgvuldig gedetailleerd baksteenconstructie, zo typisch voor onze eigen bouwtraditie.

Uitwendig verschijnt het huis geenszins als een egale functionalistische doos. Het vertoont een complexe schakeling van volumes, opengewerkt met grote horizontale raampartijen. Het is voorzien van ruime terrassen met

typische borstweringen in stalen buisprofielen en wordt bekroond met een intrigerend halfverglaasd portiek dat toegang biedt tot het dakterras.

De plattegrond bestaat uit een clustering van ruimten die vanuit de centrale hal in verschillende richtingen naar buiten groeien. Dit resulteert in een L-vormig volume met tal van vertandingen, rechts aan de ingang, achter aan de keuken en de slaapkamers. En ten gevolge van de verschillende plafondhoogten zijn er ook vertikaal vertandingen, tussen living en bureau, tussen het hoofdvolume en de in **1937** toegevoegde slaapkamervleugel. Door dit alles vertoont het huis voor wie er omheen loopt een heel gevarieerde aanblik.

De woning ligt op een heuvel en is helemaal afgestemd op haar parkachtige tuin en het omgevende landschap. De woonruimte verheft zich 9 treden boven het maaiveld en ziet met een langgerekt horizontaal raam uit op de noordelijk gelegen vallei: beneden het dorp en aan de horizon de skyline van Mechelen. Aan de oostkant biedt de living via 3 verglaasde deuren toegang tot het terras en communiceert ze via een wand van verglaasde harmonicadeuren met de zuidelijk georiënteerde eetplaats. Aan haar westkant wordt de living door middel van een houten harmonicawand afgeschermd van het bureau, een vertrek met een lager plafond. Als beide harmonica-

wanden worden opengeschoven wordt de living een grote L-vormige ruimte waar de zon op alle momenten van de dag naar binnen dringt. De living is uitgerust met vast bergmeubilair: onder het langgerekte horizontale raam strekt zich een even lange boekenkast uit (een typisch F.L. Wright detail) en de 3 terrasdeuren worden gearticuleerd met 2 verticale kasten die van vloer tot plafond reiken; kasten waarin zichtbaar, als beeldende elementen, radiatoren werden verwerkt. 's Zomers breidt de leefruimte zich uit naar het 3 m brede terras dat zich aan haar noord- en oostzijde uitstrekt. De oostzijde ziet uit op een stukje formele tuinaanleg, een vijvertje met een klassieke zuil, ontworpen door **René Pechère**.

Paul Stevens bouwde dit huis op 30-jarige leeftijd, aan het begin van zijn carrière.

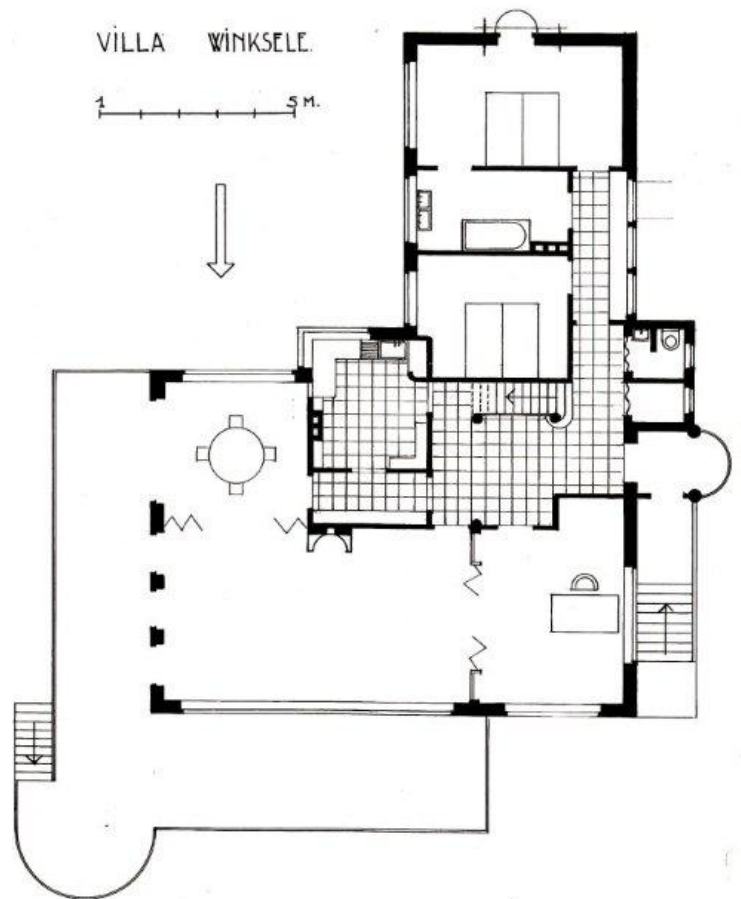
Hij had tegelijkertijd architectuur en kunstgeschiedenis gestudeerd in Gent, hij had les gevolgd bij Gustave Perret in Parijs, hij had een sterke belangstelling opgevat voor de Japanse architectuur en die ter plaatse bestudeerd. Hij had in Los Angeles kennis gemaakt met Richard Neutra en diens smetteloos zuivere architectuur van zwevende vloeren en vloeiende ruimten, nauw betrokken op de natuur. Voorts had hij ook een studiereis naar Griekenland gemaakt om er kennis te maken met de antieke tempelbouw. Stevens bracht dit alles op een persoonlijke wijze in zijn woning tot synthese, maar eerder in het karakter van de ruimte en de vormen dan met letterlijke citaten. De woonruimte heeft iets Japans, zonder dat er enig Japans detail aan te wijzen valt. Ze doet ook denken aan de vloeiende ruimten van Wright of Neutra, maar dit wordt bewerkstelligd door de oordeelkundige plaatsing van de ramen en het meubilair binnen een solide baksteenconstructie, een constructie die aanknoopt bij de Vlaamse bouwtraditie.

Paul STEVENS (1903-1973)

Geboren te Leuven op 12 juli 1903, overleden te Winksele op 6 sept. 1973.

Zoon van architect Alfons Stevens (1866-1944), broer van architect Jacques Stevens (1904-1978).

Volbrengt zijn architectuurstudie aan de Academie voor Schone Kunsten te Gent, en studeert gelijktijdig kunstgeschiedenis en archeologie aan de Gentse Universiteit. Volgt in 1926 de cursus van **Auguste Perret** in het Pa-

© F. Strauven

lais de Bois te Parijs.

Promoveert in 1929 tot doctor in kunstgeschiedenis en archeologie aan de Universiteit Gent.

Vat een sterke interesse op voor de oude Japanse architectuur, in het bijzonder de woningbouw, en verwerft in 1929 een beurs bij het Ministerie van Wetenschappen en Kunsten om de Japanse bouwtraditie ter plaatse te bestuderen. Na Japan reist hij via Korea en China naar de Verenigde Staten waar hij in Los Angeles kennis maakt met **Richard Neutra**, met wie hij bevriend raakt. Neutra zou later meermaals op bezoek komen in Winksele.

Terug in België, vervult hij de functie van raadgevend architect voor de Japanse afdeling van de Tentoonstelling van Luik (1930).

Lid van de **Belgische CIAM**. Neemt in 1930 deel aan het 3de CIAM-congres dat plaatsvindt te Brussel.

Vestigt zijn bureau in de Maria Theresiastraat 100 te Leuven.

Bouwt in 1933 zijn eigen woning te Winksele, een van de vroege modernistische woningen in België, gepubliceerd in **La Cité**, dec. 1934.

Huwt in 1935 met Suzanne Regnier. Ze krijgen 4 kinderen.

Tekst & foto's: Francis Strauven

© F. Strauven

Overzicht van zijn werk

- Woonpand in art deco**, 1926, Bondgenotenlaan 106, Leuven
- Villa 'Les Buissonnets'**, 1928, Maria-Hendrikalaan 7, Den Haag
- Winkelpand met appartementen Jousse**, 1932, Gent.
- Eigen woning**, 1933, Nieuwe Steenweg 10, Winksele, uitgebreid met 2 slaapkamers in 1937.
- Artois paviljoen, Café-restaurant 'Au Gros Tilleul'**, 1934, Laken, Brussel (verdwenen).
- Burgerwoning**, 1935, Redingenstraat 114, Leuven (symmetrische developbouw).
- Cinema 'Actual'**, 1936, Veldstraat 94, Gent (verdwenen).
- Verbouwingen aan het Stedelijk Museum van Leuven**, 1937 (verdwenen).
- Hoekpand 'Klein Tafelrond'**, restauratie 17de-eeuws pand, 1940-, Grote Markt 4, Leuven.
- Hoogmaalderij Hungaria**, 1940-41, Vaartkom 29-35, Leuven (ism. Jacques Stevens).
- Laad- en losinstallatie Hungaria**, 1942, beschermd bij M.B. van 13.11.2002.
- Klein appartementsgebouw**, 1941, Constantin Meunierstraat 32, Leuven.
- Verbouwing 17de-eeuws pand tot winkelpand 'De Clyne Librije'**, 1941, Boekhandelstraat 5, Leuven.
- Brouwerijen Artois**, 1947-48, Vaartkom 8, Burchtstraat 32, Leuven.
- Woning**, 1949, Familie de Bayostraat 73, Leuven.
- Woonpand**, 1951, Paul Lebrunstraat 5, Leuven.
- Hoekpand, café 'In de Ton'**, restauratie van 19de-eeuws pand, 1951-52, Grote Markt 1, Leuven.
- Residentie Albomen**, sociale woningbouw, 1954, Tessenstraat 13-15, Leuven.
- Vroeg 19de-eeuws huis verbouwd tot winkelpand**, 1960, Naamsestraat 65, Leuven.
- Opelgarage**, Brusselsesteenweg, Winksele, 1960 (thans verbouwd).

Ongedateerd:

- Tandheelkundige kliniek te Leuven** (verdwenen)
- Villa in Ronse** (adres en toestand onbekend).